

Befejeződött az űrkutatási konferencia

Szerdán befejeződött a IV. asztronautikai tudományos ülésszak. A háromnapos rendezvény utolsó előadásai a Közlekedési Múzeum nagytermében hangzottak el, s a helyben rendezett űrhajózási kiállítással egyetemben a tavalyi szovjet-magyar páros űrrepülés hangulatát idézték, szóban is, képen is. Előbb **Farkas Bertalan** ismertette a Szaljut-6 fedélzetén végzett tudományos kutatásokat, hangoztatva, hogy a magyar műszerek végig kifogástalanul működtek. A súlytalanságban végzett munka nehézségeiről műhelytitkairól filmvetítésen is meggyőződhetek a hallgatók.

A napokban lesz az első évfordulója az emlékezetes eseménynek. Az első szovjet-magyar páros űrrepülés kísérleteinek elemzése már

eredményekkel is szolgál. Például az orvosi biológiában, az interferonnal kapcsolatban. Az interferon fontos szerepet játszik az emberi szervezet ellenálló képességének növelésében. A tudósok nagy kérdése az volt, hogy vajon az űrbéli súlytalanság miképpen befolyásolja az interferon képződést. Nos, kiderült, hogy űrbéli viszonyok között hétszer-nvolszor több interferon képződik, mint a földön. Valószínű, hogy a változás oka a sejtben keresendő, erre ezért további kísérletekre van szükség.

A szakmai tanácskozás befejeztével a résztvevők megkoszorúzták a száz esztendője született Kármán Tódor világhírű magyar tudós mellszobrát a Közlekedési Múzeum előtt. (MTI)

Előadás a békéről

A Hazafias Népfrent városi bizottsága a békehónap politikai programjában kiemelten foglalkozik az európai béke és biztonság kérdéseivel. Ezért is kérték föl **Bebrits Annát**, az Országos Békatanács tájékoztatói bizottságának elnökét, tartson előadást Szegeden erről a témáról.

Bebrits Anna tegnap ellátogatott a Bebrits Lajos Vasútforgalmi Szakközépiskolába, megismerkedett az oktatási intézmény életével, majd délután **Európai béke és biztonság Madrid tükrében** címmel előadást tartott a MÁV nevelőotthon kultúrtértermében.

Tudás és tapasztalat

Mindenütt ott vannak, ahol valami történik. A lakógyűléseken rendszerint ők török meg a bevezető után támadt elkerülhetetlen csendet. Gyakran látni őket, jegyzetfüzettel, különböző mérési eszközökkel felszerelve az ülésekben, népi ellenőri munkájukat végezve. A könyvtárak kulturális rendezvények, színházak, mozik lesszorgalmasabb látogatói közé tartoznak. A statisztikák szerint ők vásárolják a legtöbb sajtótérmetet, és nemcsak vásárolják, hanem el is olvassák, véleményezik megvitatják egymás között a lapokban közölt írásokat.

Ugye, nem is kellene ezek után leírni, hogy róluk, a nyugdíjasok több mint kétmillió tábora van szó. Lehet, hogy nem egészen pontos az effajta kategorizálás, de a tények azt mutatják, hogy mindinkább így kell velük számolni. Bárholon jött, bárhol, bármilyen beosztásban dolgozott korábban valaki, a nyugdíjba helyezése után, mindinkább egy táborba gyűjtik őket a közös sors, csoportérdek, és ezt éppen az ő esetükben mindig szem előtt kell tartanunk.

Vegyük csak sorjába. Közös és csak rájuk jellemző például az, hogy életük új szakaszát szinte valamennyien a „null-ponton” kezdik. Lehetett valaki igazgató, vagy szakmunkás, traktoros vagy mérnök, tisztviselő vagy pedagógus, a nyugdíjas élet valamennyiük számára merőben új helyzetet teremtett, sajátos érdekszférával, társadalmi közeggel. Aki nyugdíjba megy, annak csökken a jövedelme, ehhez még hozzá kell számítanunk a bérek és árak amúgyis kedvezőtlen alakulását, éppen ezért nagyon fontos, hogy fokozott figyelmet fordítsunk a kétmillió nyugdíjastábor problémáira, hangulatára, emberi és politikai közérzetére.

Kormányzatunk még a jelenlegi gazdasági gondok közepette is igyekszik javítani a nyugdíjasok — különösen az alacsony jövedelműek — helyzetén, de ez a kérdés nem olyan egyszerű, és nem is csak az anyagiakon múlik.

A nyugdíjasok közérzete, amely gyakorlatilag az egész társadalomra jelentős hatást gyakorol, jó és kedvezőtlen irányban egyaránt, legalább annyira függ a nyugdíjasok társadalmi újrailleszkedésétől, mint az eddig végzett munkájuk alapján kiszámított és folyósított nyugdíjak összegétől. Az újrailleszkedés sokáig és igen bonyolult probléma.

Egyszer s mindenkorra el kell oszlatni azt a tévedést, miszerint a nyugdíjasok el-tartottak, tehát „örüljenek, hogy tető van a fejük felett”, hogy „ingyen gyógyítják őket”, ne támasszanak igényeket, ne nyúzsogjenek annyit, és egyáltalán. Sem az alaptétel, sem a belőle levont következtetések nem állják meg a helyüket. A nyugdíjasok nem kegydíjat kapnak. Ők húsz-

harminc-negyven éves munkájuk során felhalmoztak annyi értéket és a nyugdíj-járulékok rendszeres befizetésével annyi konkrét összeget is, hogy most teljes joggal elvárhatják, sajátjuk egy részének visszafizetését.

Ugyanílyan fontos az is, hogy ne érezzék magukat feleslegesnek. Gondoljuk csak el, mennyi tudás, élettapasztalat halmozódott fel a kétmillió nyugdíjasban, aki ráadásul szinte várja, sőt elvárja, hogy a társadalom, a köz javára kamatoztassa. Számolni kell a nyugdíjasok politikai, társadalmi érzékenységével. Nagyon helyes az, hogy a fiatalabb nemzedék nem egyszerűen birtokba akarja venni a kézet, hanem azt a maga képére formálva, újja is akarja teremteni — de ugyanígy az is érthető, hogy az idősebbek féltve vigyázzák a már elért eredményeket, sőt éppen a jövő miatt akarnak együttműködni utódaikkal a mai problémák megoldásában. A bizalmat ők már rég megszerelték. Eddigi munkájukban, harcban eltöltött szorgos évtizedei bizonyítják hűségüket, odaadásukat a hazá, a szocializmus ügyé iránt. Tudás, tapasztalat, megbízhatóság — milliós nagyságrendben. Komoly erőforrás ez, éppen napjainkban, amikor a szocialista vívmányaink megőrzésének érdekében minden anyagi és szellemi erőforrást mozgósítanunk kell. Hogy aztán az „öregék” időnként túlságosan is ragaszkodnak a régi, megszokott, beidézett módszerekhez, hogy nehezebben hagyják meggyőzni magukat, nehezebben foghatók rá az újra, talán féltékenykednek is, mindez igaz, de mégsem indokolhatja az idősebbek, a nyugdíjasok mellőzését. Mivel ők helyzetüknek fogva, a társadalom legértékesebb, legharcedzettebb csoportját jelentik, kézenfekvő, hogy a jelenlegiekkel sokkal komolyabb feladatokat is rájuk lehet bízni — például a különböző szintű társadalmi ellenőrzés posztjain.

A nyugdíjasok tömegesen alkalmasak arra, hogy részt vegyenek az államigazgatás, a társadalmi, politikai szervek működését vigyázó, ellenőrző szervek munkájában. Ez természetesen azt is jelenti, hogy tevékenységükkel, bírálatikkal, javaslataikkal segítik a hatalmi szervek munkáját, maguk is részt vesznek a közös döntések ismertetésében, megvalósításában. Mindez pedig nem egyszerűen az eddigiek folytatását jelenti. Túl kell látnunk a nyugdíjasklubok, öregek napközi otthona, szociális gondozás köreire — bár e tekintetben is jóval többet és jobban kell cselekednünk —, mert most a népfrent kongresszusa után újra ki kell nyitni bizonyos kapukat a nyugdíjasok milliós táborára előtt a közéleti tevékenység minden területén. A társadalomnak nagy szüksége van erre.

Vasvári Ferenc

Névjegykártyájuk: kongresszusi oklevél

Alacsony, zömök férfi áll a fülkefelújító-műhely közepén. „lehorgonyzott” Doli-kocsi mellett, s kissé hunyorgó szemmel, elismerő tekintettel figyeli **Rácz Vilmos** és **Kutasi György** géplakatosok munkáját. Aztán közelebb lép, mutat, magyaráz valamit és már megy is tovább, visszatér a saját munkájához.

Kócsó Antal, aki a szegedi Volán fülkefelújító-műhelyének csoportvezetője, s egyben a **Satalov I. szocialista brigád vezetője is**, naponta többször körbejár így. Nem mintha nem bizna társaiban, de úgy érzi igazán jól magát, ha mindig pontosan tudja: mennyire haladtak ezzel vagy azzal a munkával. Meg aztán a segítség, a tanács, az utasítás is hasznosabb — különösen a csoportjába tartozó **Radnóti Miklós** brigád fiatal tagjai számára — ha közvetlenül a javításra, átalakításra érkezett jármű mellett történik.

Alföldi József felvétele

Munkamegbeszélés... **Kócsó Antal** (középen) a **Doli-kocsi** javítását végző **Rácz Vilmos**sal (jobbrol) és **Kutasi Györggyel** tanácskozik.

Legutóbb a vállalat május elseji ünnepségén találkozott vele és a **Satalov I. brigád** tagjaival. Akkor ünnepölőbe öltözve hallgatták a városi pártbizottság első titkárának dicsérő szavait, s átvették az MSZMP Csongrád megyei Bizottságának kongresszusi oklevelét. A kitüntetés, az elismerés feletti öröm, jogos büszkeség még ma is lázban tartja a brigádot.

— Hogyan sikerült a legjobbak közé jutni? — faggatom a brigádvezetőt.

— Jó munkaszervezéssel, fegyelmezett munkával...

Ezt már **Tárkány László**, a brigádvezető helyettese mondja és persze mindez így is van, csak hogy az igazsághoz hozzátartozik még: a **Satalov I. brigád** a legjobb szakemberekből verbuválódott, s legtöbbjüknek két-három szakmából van képzése. **Tárkány László** például a kongresszusi munkaverseny két éves időszakában 10 elfogadott újítással jelentkezett, s a brigádtagok vállalózó kedvű, a nehézségek előtt soha meg nem torpanó emberek, akik nem időben, hanem tettben mérik a munkanapot.

— Sokszor azt sem tudom, minek nevezem a brigádot, annyiféle munkával bíznak meg bennünket. Egymás között tréfásan már vállalati mindenesnek „becézük” magunkat — mondja **Kócsó Antal**.

— Nem zavarja a sokféle, olykor váratlanul befutó feladat?

— Őszintén szólva, néha idegesít. Különösen, amikor egy-egy sürgős munkához nekünk kell kiüldözni azt is:

milyen anyagból és hogyan készítsük el. De hát az éremnek másik oldala is van: a megoldáson való újprengés, a kísérletezés, az újat adó munka öröme és végül a siker, ami mindenért kárpótol...

Tavaly történt, hogy közölték velük: a Volán élőállat-szállításra kapott megbízást, s ehhez 10 darab Skoda LIAZ-szerelvényt kell átalakítani a csoportnak. **Kócsó Antal** és **Tárkány László** nagy gondba esett akkor.

— Csak annyit tudtunk, hogy megoldást kell találnunk hiszen az állatszállítás nagy bevétel, nyereséget ígért a vállalatnak, — emlékeznek vissza azokra a napokra.

Aztán összefogott a kollektíva: gyötörték magukat, egymást, megoldásokon vitakoztak, elgondolások, újítások születtek, célszámokat készítették, kísérleteztek és végül megszületett az eredmény, s a **Radnóti Miklós** brigád tagjaival összefogva nekiláthattak a munkának. Így sikerült három hónap alatt tíz szerelvényen a nagy-szabású átalakítást elvégezni, minimális önköltségi áron.

Persze ez csak egy a kongresszusi felajánlások közül. **Kócsó Antal**, **Tárkány László**, **Kutasi György**, **Rácz Vilmos**, **Deme Simon**, **Rácz Zoltán**, **Barakonyi István**, **Varga Lajos** és **Deme Mihály** sokat mondhatnak még a 14. számú munkagép és az IFA-vezetőfülke társadalmi munkában történő felújításáról, a kommunista műszakról, amellyel kapcsolatos vállalásukat 100 százalékkal túltel-

jesítették, az ipari tanulóknak és az ifjúsági brigádoknak nyújtott segítségükről, várospolitikai tevékenységükről, azokról a munkaidőre felüli órákról, amelyeket egy-egy rendkívül sürgős feladat elvégzése érdekében a műhelyben töltöttek, s mindarról, ami a kongresszusi oklevélhez vezető útjukat fémjelzi. Nem hiába jellemezte így a vállalat vezetősége a brigádot: A „Satalov I. szocialista brigád a hármas jelszó követelményeinek kimagasló szinten tesz eleget. A közösségi rendkívüli feladatok elvégzésére képes, szakmai és politikai önképzésük mellett patronálják a fiatalokat és a munkabrigádokat. Gazdasági tevékenységükkel és emberi magatartásukkal nemcsak az üzem vezetőinek és dolgozóitársaiknak becslését, hanem a társzolgálatok elismerését is kivívták.”

Izsák András

Különleges timföld

A mintakollektívákkal végzett eredményes kísérletek hatására egyre több külföldi megrendelője van az almás-füztői különleges timföldnek. Többek között az **NDK**-ba, **Jugoszláviába**, **Marokkóba**, **Romániába**, és **Spanvolországba** szállítanak az idén a sokféle célra hasznosítható termékből. A tonnánként 10 000 forint értékű speciális timföldet, alapanyagként használják fel többek között a villamosiparban és a hirtárcsés technikában a különböző kapcsolók, szigetelőtestek készítéséhez. Más fajtái a kő-

Szakszervezeti megbeszélés A posta terveiről

A szolgáltatások iránti igények további növekedését, a hírközlési eszközök nagyarányú elhasználódását és az elmaradt rekonstrukciókat is figyelembe véve, elsősorban az elért színvonalon tartását, helyenként javítását szolgáló fejlesztések kerülnek előtérbe — hangsúlyozta előterjesztésében **Buják Konstantin** vezérigazgató-helyettes a **Postások Szakszervezete központi vezetőségének szerdai ülésén**, amelyen az ágazat VI. ötéves gazdasági és szoci-

álpolitikai tervjavaslatát tárgyalták meg.

Az irányelveknek megfelelően a tervidőszakban rendelkezésre álló 18,7 milliárd forint beruházásból a legnagyobb összeg, 9,8 milliárd forint a távbeszélő, 2,2 milliárd forint a postaforgalmi szolgálat, 3,4 milliárd forint a vezetékek nélküli távközlés fejlesztésére jut. Kiemelt program készült a nyilvános hálózat bővítésére: Budapest 2000, vidéken 800 új állomást szerelnek fel, nagyrésztük a lakótelepek ellátására. Több mint 400 vidéki helység kap távhívásra is alkalmas készüléket, amelyekkel megoldják a folyamatos, éjjel-nappali telefonszolgálatot. Újabb 320 települést kapcsolnak be a távhívó hálózatba.

A postaforgalomban a hálózat rekonstrukciója során mindenekelőtt újjáépítik az életveszélyesnek minősített postahivatalokat, folytatják a kiegészítést, és a postaforgalom gondjait megoldó göchivatali hálózat kiépítését. Új szolgáltatásként széleskörűen bevezetik a budapesti üzletek, valamint a benzinkutak napi bevételének postai begyűjtését.

A vezetékek nélküli hírközlésre fordítható összegek le-

hetővé teszik egyebek között a Petőfi műsorrelátás országos javítását, a televízió 1-es és 2-es műsorok vételi lehetőségének bővítését, biztonságosabb üzemeltetés feltételeinek megteremtését. Az öt-napos munkahét bevezetését a posta 1982. január 1-re tervezi, s ez egyes területeken a szervezési intézkedésekkel együtt is csak létszámnöveléssel oldható meg. A szakszervezet vezető testülete egyetértett az egyes szolgáltatási ágak között kialakult fejlesztési arányokkal, kérve a gazdasági vezetést, hogy amennyiben kétsős kedvezőbbre fordulnak az anyagi lehetőségek, a többletet elsősorban a postaforgalomban használják fel. Elleneztek viszont a vezérigazgatóság javaslatát, amely szerint a szociális-kulturális beruházási keret 64 millió forinttal csökken. Bírálták a posta gazdasági vezetését, amiért az elnökség korábbi, hasonló álláspontját figyelmen kívül hagyta. A szakszervezet változatlanul indokoltan tartja a 710 millió fejlesztési programot, annál is inkább, mert már az is mérsékeltebb a jogos igényeknél.

A központi vezetőség csütörtökön folytatja ülését. (MTI)